

kuukiri

Regionaalhaigla

Veebruar 2009 • Nr 2 (73)

Doonorifoorum nüüd avatud!

14. veebruaril, sõbrapäeval, kõndis Tallinnas Foorumi keskuses ringi pirakas Pelikan, kes uhke kraapsu saatel rahvale punaseid õhupalle jagas. Foorumi IV korraldajal toimus uhiuue Doonorifoorumi pidulik avamine. Sellega täitis paljude doonorite soov, et verd saaks loovutada ka kesklinnas.

Regionaalhaigla juhatuse esimees Tõnis Allik lausus oma tervituskõnes, et uued ruumid tähendavad tegelikult rohkem kui lihtsalt täiendav pind doonoritele. „Meie unistus ja eesmärk on, et Eestis oleks doonoreid oluliselt rohkem!“ sõnas Allik. „Doonorlus on oma olemuselt üks heategevuse vorme ja ka üks oluline riiklik isolemise näitaja. See pole tähtis mitte ainult patsientidele ja arstidele, vaid doonorlus on oluline ka riigi julgeoleku seisukohast.“ Tõnis Allik soovis verekeskuse personalile rõõmsaid tööpäevi ja head koostööd doonoritega.

Vere loovutamise riiklikku tähtsust rõhutas ka doonorluse pikaajaline toetaja Trivimi Velliste, kes kõneles vabatahtlike, Kindral Johan Laidoneri Seltsi nimel. „Mida tugevam on meie riigikaitse, kõikides aspektides, kaasa arvatud tagala, seda suurem on tõenäosus, et õnnestub sõda ära hoida,“ sõnas Velliste. Kaitseväge poolt võttis sõna kapten Targo Lusti Kaitsejõudude Peastaabi meditsiiniteenistusest. Ta tänas doonorluse edendajaid ja rõhutas, et anda verd — see tähendab teha heategu ja toetada riigikaitset. „Ka doonor on riigikaitse,“ sõnas kapten Lusti, „ja kõigile headele inimestele, kes leiavad aega ja tahtmist

olla doonoriks, tahan öelda suur-suur aitäh ka riigi poolt!“

Oma tervituse ja head soovid edastasid ka sotsiaalminister Maret Maripuu ja Doonorifoorumi „isa“ Hannes Rumm. Soome kolleegide nimel lausus tunnustussõnu dr Satu Pastila Soome Punase Risti Vereteenistusest, ta kiitis Doonorifoorumi head kohtuvalikut. Tema sõnul on näidanud nii Soome kui ka teiste maade kogemus, et mida mugavamaks vereloovutus inimestele teha, tuues verekeskus linnakeskmesse, seda agaramalt doonorid kohal käivad ja seda rohkem doonoreid tuleb.

Haigla ülemarst dr Sergei Nazarenko tänas kokkutulnuid ja märkis, et käimasolev üritus toimub sügava ja märgilise tähendusega päeval, ent avatav Doonorifoorum on tegelikult alles algus. „Me loodame jätkata,“ sõnas dr Nazarenko, „mis tähendab seda, et me ei investeerime mitte ainult doonorikeskuse rajamisse, vaid meil on ühel ilusal päeval olemas ka investeringud selleks, et veelgi paremates tingimustes kui täna valmistada verest tehtavaid tooteid. Mõeldes tulevikule, tahaksime doonoreid teavitada nende vereanalüüsides. Küsimus on ka selles, et praegu saadame umbes 3000 inimest aastast tagasi — kas hemoglobiin ei ole sobilik või on mingid muud probleemid. Tundub natuke ülekohtune, et inimene, kes on tulnud heast tahtest verd andma, saadetakse lihtsalt tagasi. Tulevikus tahame hakata nendele inimestele abi pakkuma. Elu läheb edasi ja rasketel aegadel on ennegi suuri tegusid tehtud.“

Prominendid saatsid sõbrapäeva puhul tervituse Tallinna linnale ja kogu Eesti rahvale, lastes lendu lustakad õhupallikimbud.

Verekeskuse juhataja dr Riin Kullaste tunnistas, et esimesed vereloovutused toimusid Doonorifoorumis juba nädala sees, sest kõik tuli töökorda seada ja üle kontrollida. „Üks kohal käinud esimestest doonoritest kirjutas tagasiside-lehele: „Täna, et tulite kesklinna! See on täpselt see, mida ma soovisin.“, tsiteeris Riin Kullaste ja jätkas: „Sellest tekkis mul väga hea tunne — et ma olen täitnud inimese soovi! Meil polegi ehk väga palju soove, mis täide lähevad... Ja nüüd on meil koht, kuhu doonorid soovivad tulla.“ Et vastavatud doonoripunktis

Doonorifoorum
(Narva mnt 5)
E 9-15
T, K, N 11-19
R 9-14

kõik ikka hästi ja edukalt sujuks, sõnas verekeskuse juhataja Riin Kullaste: „Nõel nüriks ja pilt tasku!“
Doonorifoorum ootab teid!

Aime Taevere

Kommentaari: Doonorifoorum suurendab vereloovutajate arvu

Kui mõni Kuukirja lugeja nüüd imestab, et miks Doonorifoorumist kirjutab Hannes Rumm, siis pean sissejuhatuseks selgitama, et esinen siinkohal korraga kahes rollis — esiteks Eesti Doonorite Seltsi juhatuse liikmena ning teiseks Riigikogu sotsiaaldemokraatliku fraktsiooni liikmena. Nii Doonorite Seltsil kui ka sotsiaaldemokraatidel on oluline roll vereloovutuskeskuse avamisel Tallinna kesklinnas.

Sõbrapäeval Tallinna kesklinnas Narva mnt alguses avatud Doonorifoorum on suurepärane näide mittetulundusühingu koostööst ametiasutusega. Võib kindlalt väita, et Doonorifoorumi avamiseni jõuti tänu Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskuse ja Eesti Doonorite Seltsi heale koostööle.

Alustan veidi kaugemalt ajaloost. Verekeskuse ja seltsi tihedam koostöö algas mõned aastad tagasi, kui Doonorite Selts alustas suviste sotsiaalkampaaniatega. Tegime seda kampaaniat ise sponsoreid otsides (aitäh veel kord Ajakirjade Kirjastusele, Tere Piimale ja Õhtulehele!), kuid paljuski ka PERH-i verekeskuse toel. Suunasime oma kampaaniaga doonoreid verekeskuse koduleheküljele ning verekeskuse mõõdis kampaaniate efektiivsust.

Doonorite arv suurenes mullu ja tunamullu juulis tänu meie seltsi kampaaniatele 5-10% võrra. PERH-i verekeskus kinnitab, et kuivõrd verekeskused sündasudel aktiivse turundusega ei tegele, võib doonorite arvu kasvu kanda Doonorite Seltsi sotsiaalkampaaniate arvele.

Nüüd uuest Doonorifoorumist, mis asub Foorumi keskuse 4. korrusel aadressil Narva mnt 5. Teadupärast töötab Eesti suurim verekeskus Ädala tänavas, kuhu ühistranspordiga sõitmiseks kulub palju aega.

Seetõttu rääkis verekeskuse juhataja Riin Kullaste meile mõni aasta tagasi soovist avada doonoripunkt kesklinnas käidavas kohas, ka Põhjamaade kogemuse kohaselt suurendasid sellised doonoripunktid vereloovutuste arvu.

Doonorite Seltsi liikmed pidasid kesklinnas püsiva doonoripunkti avamist vajalikuks, sest kesklinna on erinevalt Ädala tänavast asja peaaegu kõigil talinlastel ning Tallinna külalistel. Seega tähendab võimalus igapäevaselt kesklinnas verd loovutada doonoritele ajalist võitu, mis omakorda suurendab vereloovutuste arvu.

2007. aastal, mil meie majanduses olid veel head ajad, võeti Riigikogus vastu lisaeelarve, milles nähti ette hulga täiendavaid ühekordseid investeeringuid. Et olin Doonorite Seltsi juhatuse liikmena PERH-i verekeskusega pidevalt suhelnud, siis veensin oma kolleege Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioonist, et toetamist on väärt ka idee ehitada Tallinna kesklinna alaline doonoripunkt. See idee sai riigieelarvest teostamiseks 900 000 krooni ning oluline on rõhutada, et see raha ei tulnud PERH-i verekeskusele muude tervishoiukulude arvelt, vaid lisarahana haigla eelarvesse.

Hannes Rumm

Dr Vaar pälvis kõrge riikliku autasu

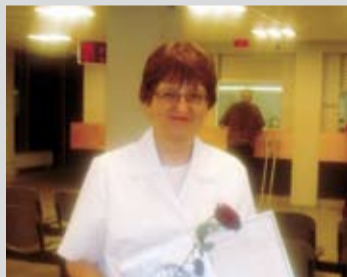
Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves kirjutas 4. veebruaril alla otsusele anda seoses iseseisvuspäevaga ja Eesti riigile osutatud teenete tunnustamiseks 97 Eesti Vabariigi kodanikule või välismaalasele riiklikud autasud.

“Eesti Vabariigi 91. aastapäeva eel tänab ja tunnustab meie riik oma teenetemärkidega inimesi, kes on hoidnud, edendanud ja kindlustanud Eesti iseseisvust,” kirjutas president Ilves otsuse eessõnas. “Me täname ja tunnustame neid, kelle teod on aidanud Eestil saada targemaks, suuremaks, paremaks, edukamaks ja hoolivamaks,” rõhutas riigipea.

Regionaalhaigla võib tunda uhkust, et riik tunnustab Eesti Punase Risti II klassi teenetemärgiga kauaaegset onkoloog-kirurgi **dr Ants Vaari**.

Dr Mirja Varik sai stipendiumi

Dr Mirja Varik pälvis Adda ja Leonhard Mardna Fondi stipendiumi.

21. jaanuari infotunnis andis dr Peeter Mardna hematoloogiaosakonna hematoloog-vanemarstile dr Mirja Varikule üle Eesti Rahvuskultuuri Fondi alafondi, ADDA JA LEONHARD MARDNA FONDI stipendiumi „Sisehaiguste arstide õpingute ja tegevuse toetamiseks“. Erialaseks täiendõppeks mõeldud stipendiumi suurus on 12 000 krooni.

Uus juhataja

Alates 19. jaanuarist töötab turva- ja logistikateenistuse juhatajana Riho Pihlak. Tema põhiülesandeks on haigla turvakontseptsiooni väljatöötamine ning transpordi- ja parkimisprobleemide lahendamise leidmine.

Riho Pihlak omab pikaajalist riigi- ja avaliku halduse valdkonnas töötamise kogemust. Ta on töötanud Haridus- ja Teadusministeeriumi riigivara osakonnas peaspetsialistina ning ministeeriumi koolivõrgu büroos osakonnajuhatajana, Harju Politseiprefektuuris majandusdirektorina ning Kodakondsus- ja Migratsiooni- ametis peadirektori asetäitjana, kus tema kureerida oli üldjuhtimine, regionaalsete osakonnad, eelarve ja finants ning haldus. Riho Pihlak lõpetas 1990. aastal Eesti Maaülikooli (EPA), kus tema põhiaineks oli juhtimine ja agronoomia.

Tagasiside patsientidelt – kaebused ja tänuavaldused

2008. aastal laekus Regionaalhaiglale 101 kaebust, 15 ettepanekut ning 96 tänuavaldust. Kõikidest kaebustest 1/3 puudutas teenistuste ja 2/3 kliinikute tegevust.

Enamikul juhtudel olid kaebuse esitajateks patsiendid ise või nende lähedased, 1 juhul edastati kaebus Patsientide Esindusühingu kaudu, 1 juhul õiguskantsleri kaudu, 2 korral Eesti Haigekassa vahendusel. Registreeriti 7 Arstiabi Kvaliteedi Ekspertkomisjoni tehtud järelepärimist patsientide kaebuste põhjal.

Enim kaebusi esitati personali suhtlemise (31 kaebust), toilitustamise (14), ravitegevuse (12) ja töökorralduse (9) kohta. Suhtlemisprobleemidest toodi esile personali ükskõiksust, ebaviisakust, üleolevat käitumist, tõrjuvat suhtumist ja halba kohtlemist.

Toilitustamise juures häirisid patsiente järgmised asjaolud: jahtunud toit, supp oli kandikus ümber läinud, lusikad ja kohvikruusid määrdund, kohv/tee jahtunud ja halva maitsega, toit maitsetu, toit mage. Palju kaebusi esitati ka Hiiu korpuses toilitustamisvõimaluse puudumise kohta, mis on küll tänaseks juba lahendatud.

Ravitegevust puudutavate kaebuste peamiseks põhjusteks oli rahulolematumus ravi ja ravitulemusega.

Töökorraldusliku poole pealt ei olda rahul pikkade ooteaegadega röntgenkabineti ukse taga ja EMO-s. Mõnikord tundub haigele ka 30 minutiline ooteaeg väga pikana. Patsiente häirib, kui uuring/vastuvõtt ei toimu kokkulepitud ajal või RÖ-pildi vastust peab ootama tunde.

Olmeprobleemide kohta esitatud kaebuste arv on võrreldes 2007. aastaga vähenenud, kuid jätkuvalt on kitsaskohtadeks vananenud inventar ja parkimine haigla ümbruses.

Ettepanekud

Lisaks kaebustele on patsiendid esitanud ka hulga ettepanekuid:

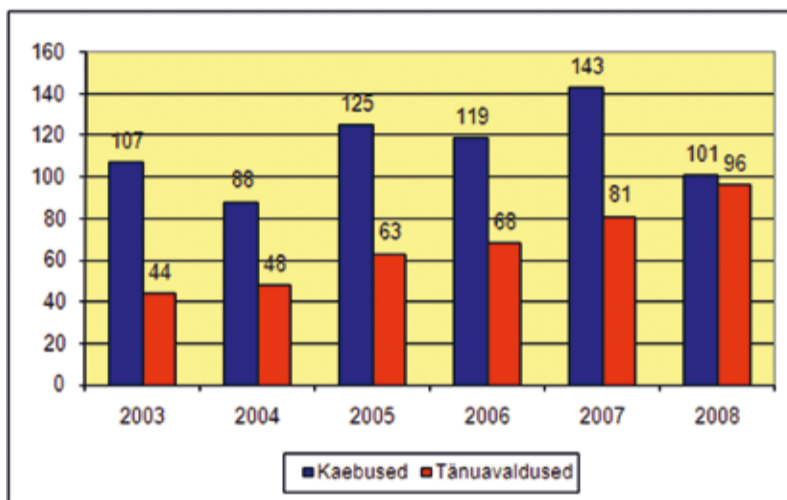
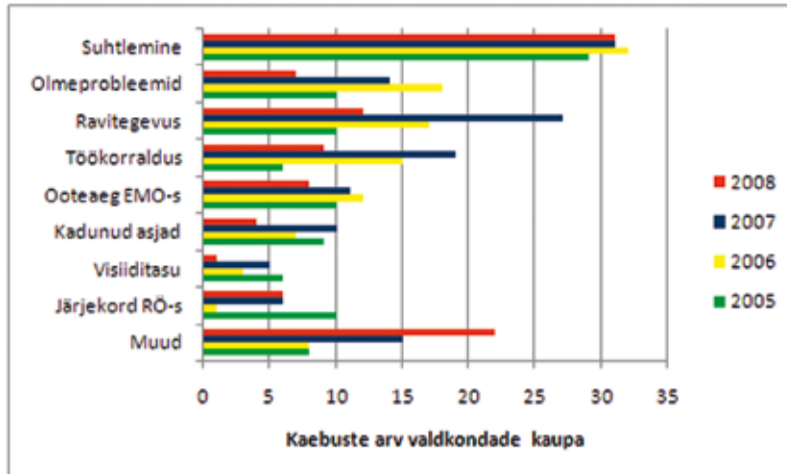
- palatites võiks olla paberkäterätikud,
- Seewaldi territooriumil tuleks keelata koertega jalutamine,
- ratastoolihaigetel oleks lihtsam, kui polikliiniku- ja välisüksed avaneksid automaatselt,
- osakonnas võiks seinal olla koduleht,
- röntgenkabinettides võiks olla numbrüsteem nagu registratuuris,
- osakonnas võiks olla lauamängud, kabe, male, kaardid,
- haiglas võiks olla mähkimislaud.

Tänu

Tänuavaldusi on saadetud kõikidele kliinikutele. Täname hästi tehtud operatsiooni eest, hoole, tähelepanu ja südamlikkuse eest ning kõrge professionaalsuse ja osavõtliku suhtumise eest patsientidesse, mis annab jõudu võidelda haigustega.

Üks tänuavaldus on saadetud ka Ida Politseiprefektuurist. Täname professionaalse abi eest nende töötaja elu päästmisel ning abivalmiduse, mõistmise, inimliku ja positiivse suhtumise eest.

Harju Maakohtu kriminaalhooldusosakond avaldas tänu psühhiaatriakliinikule, kes on andnud märkimisväärse panuse kriminaalhoolduse partnerina elukeskkonna turvalisemaks muutmisel.

Lõpetuseks väljavõtte ühest patsiendi tänukirjast:

Elu on viis, mille loomine on meie endi kätes. Aastad meie elust on üksikud akordid, mis koosnevad üksikutest nootidest — päevadest, tundidest, minutitest, hetkedest, mis on meile endile kallid ja mida mõistavad

vaid vähesed: need, kes tunnetavad laulu väärtust — **ELU TÄHENDUST.**

Marina Kaarna
Kvaliteediteenistuse juhataja

SMS-teavitusest patsientidele

2007. aastal käivitati kliendi-teeninduse teenistuse ja infosüsteemide arendustalituse koostööprojekt, mille raames hakati patsiente teavitama eelseisvast arsti vastuvõtu ajast. SMS-teavituse mõju hindamiseks käivitati kõigepealt pilootprojekt neuroloogiakeskuses.

SMS-teavituse pilootprojekti “Patsientide teavitamine vastuvõtuaegadest SMSi teel” käivitamise eesmärgiks oli vähendada arsti vastuvõtule tulemata jäävate patsientide arvu, saates SMS meeldetuletuse patsientidele, kes pikka aega järjekorras ootavad. Keskmiselt on vastuvõtule tulemata jäänud patsientide arv olnud läbi aastate 7–10% piires.

Pilootprojekti käigus sooviti saada vastused järgmistele küsimustele: kas SMS-teavitusega väheneb patsientide hulk, kes ei ilmu arsti vastuvõtule; kui palju päeva enne vastuvõttu tuleks meeldetuletust saata; kas SMS-teavitusega suureneb enne vastuvõttu annulleeritud visiitide arv.

Infosüsteemide arendustalitus alustas testimisega 2007. aasta septembris ning pilootprojekt käivitati novembris.

Projekti esimeses faasis saatis haigla infosüsteem patsientidele SMS-teate 5 tööpäeva enne neuroloogi vastuvõttu. Meeldetuletusse märgiti vastuvõtu kuupäev, kellaaeg, koht ja eriala ning

äräütlamise telefoninumber. Analüüsidest patsientide tagasisidet, otsustati 2008. aasta juulis teha SMS-projekti muudatus — meeldetuletust hakati saatma 2 tööpäeva enne vastuvõttu.

Paralleelselt pilootprojektiga said patsiendid alates 2008. aasta kevadest teavitada visiidi äräütlimestest ka e-kirja teel. E-posti aadress — registratuur@regionaalhaigla.ee — on leidnud suurt kasutust ja seda kõigil erialadel.

Projekti tulemustest

Regionaalhaigla polikliinikutes jättis

2007. aastal arstide ambulatoorsetele vastuvõttudele tulemata 10,5% patsientidest, 2008. aastal oli neid 8,2%. Eelmisel aastal suurenes 29,9% nende patsientide hulk, kes teavitasid haiglat enne vastuvõtu päeva, et nad ei saa arsti vastuvõtule tulla. 16,9% suurenes nende patsientide hulk, kes muutsid oma vastuvõtuaega.

Kui vaadata neuroloogiakeskuse andmeid haigla üldiste näitajate taustal, siis nähtub, et vastuvõtule tulemata jäänud patsientide arv ja vastuvõtuaegade muutmiste protsent on sarnane haigla 2008. aasta keskmise-

ga. Peaaegu kahekordne muutus on aga toimunud enne vastuvõtu päeva äräütlendvisiitide arvus — see on suurenenud 93,3%. See näitaja teeb rõõmu, sest saame õigeaegselt äräütlendvisiitide arvuga vastuvõtu aegu pakkuda teistele abivajajatele ehk me anname võimaluse patsientidele kiiresti arsti juurde pääseda.

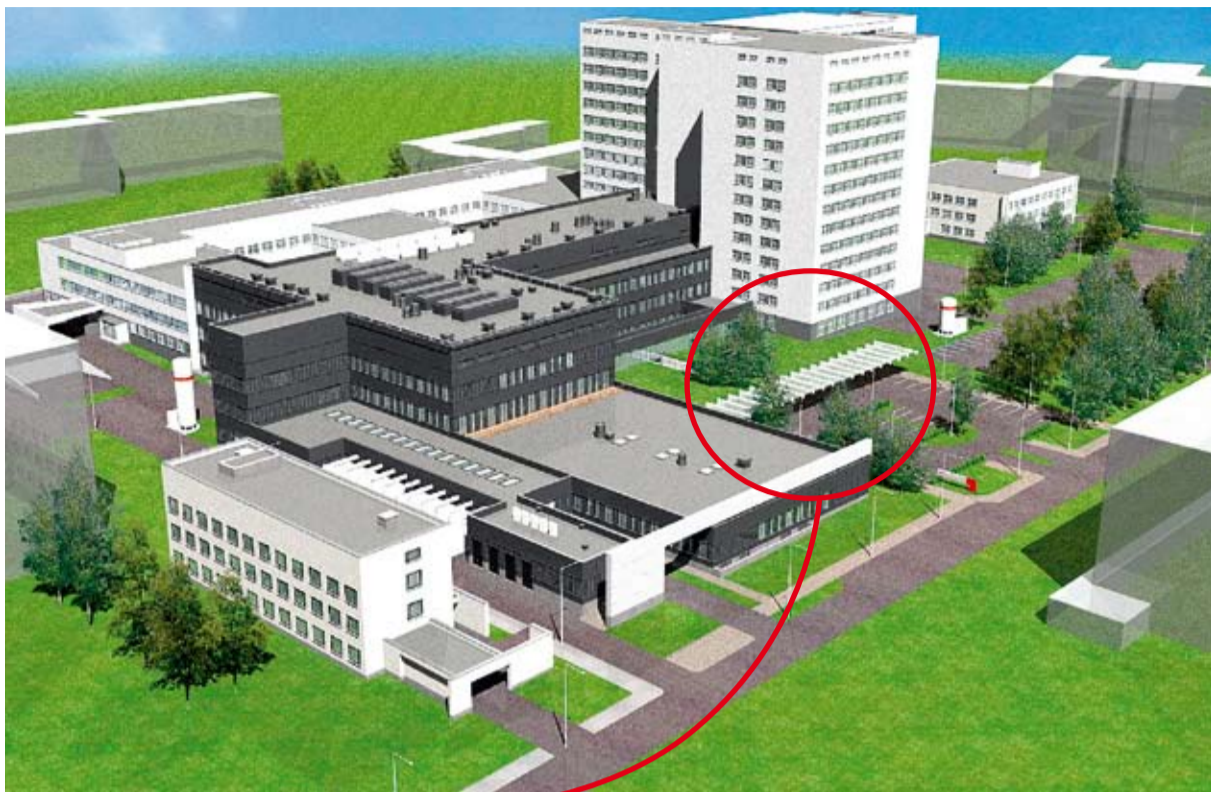
Annelly Karjama
Klienditeeninduse teenistuse juhataja

Indrek Suigusaar: X-korpus on haigla süda

Arhitekt Indrek Suigusaar juhib tähelepanu X-i sissepääsule ja varikatusele.

Arhitekt Indrek Suigusaar (arhitektuuribüroo PLUSS OÜ) tunneb X-korpus nagu oma taskuid. Kuigi selle hoone juures on kõige olulisemaks funktsionaalsus, ei tohi ära unustada ka inimlikkust, sõnab arhitekt.

Kuidas kõik algas?

Esimene tööna tegime eskiisprojekti Regionaalhaigla kogu Mustamäe hoonetekompleksile. Sellega sai põhimõtteliselt ka X-korpuse hoone maht paika pandud. Algselt lähtusime varem tehtud haigla arengukavast, mis oli koostatud Rootsi projekteerijate ja ühe teise Eesti arhitektuuribüroo poolt, aga see ei viinud soovitud tulemuseni, pidime seda muutma ja hoone teise asukohta planeerima.

Asjaolu, mis seda korpust, lisaks ühenduste lühendamise soovile ümber paigutama sundis, oli kiirabi liikumistee, st mis tänavaid mööda kiirabi haigla läheneb, kuidas ta juurde pääseb. Varasema kava kohaselt oli kiirabi lähenemistee planeeritud Retke teelt mahakeeramise, aga see teelõik on suhteliselt kitsas ja alalõpmata autosid täis pargitud. Seetõttu jätsime kiirabi sisenemistee sinna, kus ta praegugi on, aga nüüd pöörab kiirabiauto läbi X-korpuse tagasi Tervise tänava poole ja selle vahepealse lõigu peal ei sõida keegi peale kiirabi.

Kuidas sünnib haigla hoone projekt?

Projekteerimise lähteülesandena antakse ette ruumiprogramm. See on tegelikult üks põhjalik dokument, kus on antud soovitud üksused, ruumide nimetused, nende suurused, funktsionaalsed kirjeldused, seosed — nende baasil algab pusle kokkupanek. Ja oluliselt kergem on tööd alustada, kui lähteülesanne on põhjalik. Haigla on keerulist tüüpi objekt, mille puhul on kõige olulisem funktsionaalsus. Et haiglas on võrreldes mis tahes teise hoonetüübiga oluliselt rohkem erinevaid üksusi, siis ka üksuste vaheliste seoste loomine, kihilus, paigutamine, liikumised, seosed, mis on primaarne, mis on sekundaarne, teevad projekti tegemise samavõrra keerulisemaks.

Meie töö sai alguse aastal 2004 ja kestab veel praegugi. Et maja on

mitte ainult meditsiini seisukohalt, vaid ka tehnovõrkudele esitatavate nõuete poolest kõrgtehnoloogiline, siis jooksvalt käib veel viimaste otsuste kokkutõmbamine. Haigla soovide vahendamisel ja tehnosüsteemidele esitatavate nõuete püstitamise juures on haigla projektijuht Ivo Milli olnud asendamatu, temata ei oleks X-korpus selline, milliseks ta kujuneb.

Mis selle töö käigus kõige rohkem peamurdmist valmistas?

See on hea küsimus, aga ma ei oska midagi konkreetset esile tuua. Tervikuna lihtsalt oli vaks keerulisem. Kui X-i „selgroog“ sai paika, siis kõik ülejäänud arenes loomulikku teed pidi. Keerulist oli ehk sedavõrd, et arstid ei olnud ka varem sellises projektis osalenud ega teadnud, millises projekti staadiumis millele tähelepanu pöörata. Eks see natuke häiriv on, kui ühte lahendust peab mitu korda ümber tegema, aga seda ei saa keeruliseks nimetada. Inimsuhted on keerulised. Aga ka need lahenesid väga hästi.

Kas see töö on andnud ka tarkust juurde?

Absoluutselt! Iga tööga saab targemaks. Haiglas on palju tarku inimesi koos, kellelt midagi õppida, aga minu seisukohalt on üks siiski üle kõige — Sven Kruup. Tuleb ausalt tunnustada, et ilma temata seda korpust ei oleks ja ta on 200% asendamatu mees selle koha peal. Vähe sellest, et ta tunneb oma erialast tööd väga hästi, ta saab ka selle tööga, mida ta praegu peab tegema, väga hästi hakkama — on personali maharahustaja, kui vaja, ja teab alati, mida tegema peab, ei vajuta vale nupu peale.

Kui te peaksite tutvustama, mis see X-korpus on, siis mida ütleksite?

X-korpus on haigla süda — see on kõige lühem sõnastus. Kõik kõrgtehnoloogilised üksused on sinna sisse planeeritud, seega ta täidab südame funktsiooni.

See korpus sisaldab palju meditsiinilisi üksusi, mis kõik üksteisest olenevad — nii erakorraline vastuvõtt, radioloogia, intensiivid kui ka opiplokk on omavahel tihedalt seotud, viimasega funktsioneerib samas rütmis kesksterilisatsioon ning kõik kokku on

omakorda vahetus seoses haigla stationaariga. Seetõttu võiks öelda, et X justkui pumpabki verd haigla organismi. Ja kui süda planeerida majast eraldi, siis eks see oleks sama hea, kui paigutada inimese süda temast eemale ja ühendada kehaga mingite pikkade niitidega... Aga X-korpus paikneb ülejäänud hoonetekompleksi vahel, seega on ta õiges kohas — haigla südames.

Mis te selleks teha saate, et hoone võimalikult esteetiline välja näeks?

Kui nüüd minna välimuse juurde, siis — kui sul on hoone maht ees — pead mõtlema, mida sa selle hoone mahuga öelda tahad. Haigla puhul tuleneb maht puhtalt sisemisest funktsioonist, seda ei ole mõtet rohkem näiliselt liigendama hakata. Erinevaid korpuseid risti ja topelt ühendavad koridorid ja galeriid eksisteerivad kõik omal põhjusel.

Esimene, mis selle mahu välisilme kujundamise juures tekkis, oli mõte, et see peab olema selgelt eristatav senisest hoonetekompleksist. X-korpuse juures on oluline, et inimene saaks kiirelt abi ja leiaks vajaliku koha üles. Kui praegu haigla külastajate käest küsida, kui võrd lihtne on haigla territooriumil ja olemasolevas hoonestuses vajalik koht leida, siis ilmselt 9 inimest 10-st tunnistab, et siin haiglas ära eksida on imelihtne. Just selgema orienteerumise soovist lähtuvalt tegime X-korpuse mahu tumedamana, et ta tuleks selgelt esile olemasolevast laialivalguvast heledast massist ning oleks rahulik ja soliidne. Samas ka antud mahu tunnetatav suurus väheneb, kui seda tumedana näidata. Hoone sisemuses aitab aga tulevikus õige tee üles leida kesksel kohal paiknev aatrium, mis on pidepunktiks mis tahes haigla korpusest vaadatuna.

Välisilme on haigla puhul fooniks sellele tegevusele, mis seal sees toimub ja seetõttu me ei soovinudki eksterjööri juures „vinti üle keerata“. Kuigi tegemist on silmatorkavalt suurte ehitusmahtudega, ei unustanud me ära seda, et kui inimene hoonete läheneb, siis peab tekkima keskkonna täiendav inimlik mõõde. Sel eesmärgil täiendasime arhitektuurseid mahte tihedate väikeseskaalaliste ar-

hitektuur-konstruktivsete detailidega, mis töötavad infoviitade, varikatuse kandjate või arhitektoonidena.

Fassaad on maja visiitkaart?

Hoone tegelik visiitkaart on sissepääs. Antud hoone puhul rajatakse oma transpordiga saabuvalte haigete sissepääsu ette valgetele raudbetoonist kandjatele toetuv klaasvarikatuse. Külastaja saab sõita varikatuse alla, see on 6-meetrise konsooliga ja 45 meetrit pikk, silma torkab vahtralehe kujutistega prinditud klaas ja valgustuse mäng. Varikatuse all olles saab inimene juba iseenesest selge suuna, kuhu edasi minna. Sissepääsu tuulekoda ise on kaetud silmapaistva peenkirju mustriga roostevabast plekist kassetidega.

Fassaadi kui terviku juures hakkab lähemal vaatlusel silma selle ehitise tarbeks välja töötatud individuaalkassetide ruumilisus ning sellest tulenev valguse ja varjude koosmõju. Talvel lumega oli hästi näha, missuguseid vahvaid lumetriipe fassaadile tekib... Materjalina tume titaantsink justkui elab, sest erinevate valguste käes näitab ta end sootuks erinevate värvidega.

Mis on X-korpuse juures kõige ilusam?

Minu jaoks on kaks asja — üks on hoone sissepääs koos varikatusega ja teine on atrium. Ma loodan nende valmimisel head tulemust. Mis aga hoone sisemusse puutub, siis sisekujundaja Mari Kurismaa on teinud suurepäraselt tööd. Meil on temaga juba varasemast head koostöökogemused, ta on väga tugev tegija ning ka X-korpusesse suutis ta haiglates tavaliselt puuduva inimlikkuse väga hästi lisada.

Mida soovite öelda Kuukirja lugejatele?

Haiglarahvale ja kogu Eesti rahvale tahan öelda, et olge tolerantsemad ja arvestage inimesega enda kõrval! Haiglas te arvestate abivajajatega, arvestage ka üksteisega!

Aime Taevere

Järgmises Kuukirjas tutvustame X-korpuse sisearhitektuuri.

PERH edastab andmeid E-Tervisesse

E-Tervise Sihtasutus avas 2. veebruaril Põhja-Eesti Regionaalhaigla pääsu E-Tervise kesksüsteemi.

Alates 2. veebruarist edastatakse E-Tervise Digiloo infosüsteemi teateid Regionaalhaiglas haiglaravil viibivate patsientide ravi alustamisest ning lõpetamisest. Samuti saadetakse süsteemi kokkuvõtet patsientide haiguslugudest.

Regionaalhaigla liidestus teise haiglana Eestis E-Tervise Digiloo. Regionaalhaigla juhatuse esimehe Tõnis Alliku sõnul hakkas haigla jaanuari lõpus edastama andmeid E-Tervise infosüsteemi, kus nädala jooksvul testiti andmete liikumist. Tõnis Allik: „Testimine on lõpetatud ning elle saime E-Tervise Sihtasutuse kinnituse, et andmete edastus tunnustati kvaliteetseks. See tähendab, et kesksüsteem on Regionaalhaigla avatud.“ Tõnis Allik lisas, et nüüd edastab Regionaalhaigla E-Tervisele infot patsientide haiglaravi alustamisest ning lõpetamisest. Lisaks neile teadetele edastatakse ühtsesse süsteemi digitaalselt allkirjastatud digiepikrüpsid ehk kokkuvõtet patsientide haiguslugudest. „See omakorda tähendab, et alates homsest on E-Tervisega liidestunud perearstidel võimalik näha oma patsientide haiglaraviga seotud infot ühtse süsteemi kaudu,“ märkis Tõnis Allik.

Eelmisel aastal tehti Regionaalhaiglas vajalikud ettevalmistused ning tehnilised eeltööd E-Tervise infosüsteemiga, sh Digiloo, Digipildi, Digiregistratuuriga, liidestumiseks.

III Erakorralise meditsiini kevadkonverents

Kolmapäeval, 22. aprillil 2009 kl 10-17 toimub Reval Hotel Olümpia (Liivalaia 33, Tallinn) Alfa 2 saalis III Erakorralise meditsiini kevadkonverents.

Seekordne konverents toimub kolmes osas. Esimeses osas räägib dr Vassili Novak sellest, kes on kes Eesti erakorralise meditsiini ning dr Ago Kõrgvee tutvustab Eesti erakorralise meditsiini arengukava. Dr Arkadi Popov käsitleb taaselustamist ja selle korraldust haiglas. Intubatsioonist haiglaeelses etapis on juttu dr Raul Adlase ettekandes.

EMO konverentsi teises osas tutvustab dr Kristina Põld uusi aineid meeleürkide nimekirjas. Dr Aleksandr Pavlovi ettekanne käsitleb allveesukeldumist erakorralise meditsiini arsti pilgu läbi. Dr Severin Puss jagab lennumeditsiini kogemusi Regionaalhaiglas ning dr Alla Denissova tutvustab hüperbaarilise oksügenatsiooni tänapäevaseid võimalusi.

Kolmandas osas tutvustab dr Anžela Popova ambulatoorse patsiendi rahulolu-uuringu tulemusi erakorralise meditsiini osakonnas. Dr Julia Zjablova räägib Ida-Viru Keskhaigla EMO-st ning dr Ahti Varblane jagab erakorralise meditsiini kogemusi välismissioonil Afganistanis. Svetlana Paderina räägib Tartu Ülikooli Kliinikumi näitel haigla kolimise röömu-dest ja muredest ning Tatjana Märtsen suhtlemisprobleemidest erakorralise meditsiini osakonnas. Konverentsi lõpetab diskussioon.

Kevadkonverentsi juhivad dr Vassili Novak, dr Arkadi Popov ning dr Ago Kõrgvee.

Konverentsile registreerimine
4. aprillini: Marianna Ležepjokova, tel 5646 0663, e-post: marianna.lezepjokova@regionaalhaigla.ee
Osavõtutasu 150 krooni kanda: Swedbank a/a 221017874309, selgitusse lisada oma nimi ja märksõna EMO konverents.
Ootame kolleegide rohket osavõttu!

X-korpus

19.02.2009

Rahvusvaheline emakakaelavähi nädal

Sihtasutus Vähi Sõeluuringud ja Eesti Vähi-liit korraldasid koostöös riigikogu sotsiaalkomisjoniga 22. jaanuaril ümarlaua teemal „Üheskoos emakakaelavähi vastu“.

Ettekannete märksõnadeks emakakaelavähi tekkepõhjuste kõrval olid naiste teadlikkus, osalemine sõeluuringutel ning vaktsineerimine emakakaelavähi vastu.

PERH-i poolt võttis sõna naistehaiguste keskuse juhataja dr Kersti Kukk („Emakakaelavähi ja naise tervis“).

Ettekannetele järgnes elav arutelu (loe: küsimustesadu ja vastuste otsimine). Kõlama jäi sõnum, et emakakaelavähi on võimalik ennetada.

Mammograafiabuss sai valmis

10. veebruaril toimus Estonia Talveaias uue mammograafiabussi esitlus.

Uus mammograafiabuss tagab rinnavähi sõeluuringute jätkumise Eesti väikelinnades, kus puudub statsionaarne mammograaf. Eesti Vähiühingu juhataja esimees, Regionaalhaigla keemiaravi osakonna onkoloog-ülemarst dr Vahur Valvere avaldas esitlusele heameelt: „See on väga hea näide koostööst – uue busi soetamiseks andsid oma panuse nii riik, erafirmad, mittetulundusühingud kui ka tublid eraisikud. Uut soojustatud busi saab kasutada aastaringelt ja see aitab tõhustada rinnavähi avastamist.“ Mammograafiabuss hakkab ringi liikuma põhiliselt Lõuna-Eestis, Põhja-Eesti naisi oodatakse rinnavähi sõeluuringutele endiselt PERH-i Hiiu korpusesse.

Keila haigla osutab ka tasulist hooldusravi teenust

Tasulise hooldusravi eesmärgiks on patsiendile parima võimaliku toimetuleku säilitamine ja elukvaliteedi saavutamine. Hooldusravi sihtgrupiks on patsiendid, kes vajavad õendusabi, sest ei saa iseseisvalt hakkama kroonilisest haigusest tingitud funktsionaalsete häirete ja puuete tõttu. Keila haiglas pakutakse hooldusravi ka psühhogeriaatrialistele patsientidele.

Tasulise hooldusravi tellimiseks ei ole vaja pere- või ravigi saatekirja. Teenuse hind on 400 krooni voodipäev ja selle eest tasub teenuse tellija. Teenus ei ole ajaliselt piiratud.

Täiendav info:

Tiia Riis
tel 617 2741
tiia.riis@regionaalhaigla.ee

KUUKIRI

Toimetus:

Aime Taevere, aime@editor.ee,
tel: 501 6338
Inga Lill, inga.lill@regionaalhaigla.ee
tel: 617 2247
Urve Pals, urve.pals@regionaalhaigla.ee
tel: 617 2187
Väljaandja: OÜ Editor Grupp
Trükiarv: 1550

Aitäh teile, doonorid!

Laupäeval, 24. jaanuaril toimus Tallinna Raekojas Põhja-Eesti Regionaalhaigla tänuüritus verekeskuse doonoritele. Kutsutuid oli kokku tulnud üle 80.

Tänuüritus on saanud meeldivaks traditsiooniks, seekord tunnustati doonoreid Tallinna Raekojas juba 17. korda. Raekoja iidsete võlvide alla oli palutud vereloovutajaid Tallinnast ja Harjumaalt, lisaks need tublid inimesed, kes on oma tegevusega kaasa aidanud doonorluse arengule. Igale kutsutule anti tänukiri ning kingituseks kaunis orhideeõis.

Kokkutulnuid tervitasid Tallinna abilinnapea dr Merike Martinson, Regionaalhaigla juhatuse liige Mee-lis Roosimägi, verekeskuse juhataja dr Riin Kullaste ja arendusjuht Ülo Lomp. Muusikalisi elamusi pakkus Viimsi Keskkooli kammerkoor, laulnoored said entusiastliku esinemise eest kuulajailt võimsa aplausi.

Donorite tänuürituse eesmärk on tunnustada ja tänada vereloovutajaid ning pöörata tähelepanu doonorluse tähtsusele. Kuivõrd pealinnas ja selle ümbruses on tuhandeid doonoreid, moodustasid tänuüritusel osalejad vaid n-õ tilgakese meres, kuid nende kaudu kuulub tunnustus kõigile Eesti doonoritele, tänu kellele päästetakse tuhandete patsientide elusid. Verekeskus tänab neid inimesi panuse eest, mida on raske ülehinnata ja tänu on ära teeninud kõik, kes verd on loovutanud, olgu üks või sada korda. Seda toonitas ka verekeskuse juhataja dr Riin Kullaste oma kõnes.

Nagu samuti traditsiooniks saanud, loeti pidulikult üritusel ette katkendeid üleriigilise esseekonkursi „Doonor on elupäästja“ võitjate töödest ning autasustati esseekonkursi üldvõitjat, kelleks osutus Hugo Treffneri Gümnaasiumi abiturient Karl Haljasmets. Tema sõnum doonoritele oli järgmine: „Tehes heateo, olete õnnelikud inimesed ja õnnelike inimestena elate kindlasti kauem!“

Tänuüritus lõppes meeleoluka seltskondliku vestlusega kaunit kaetud (ja imemaitsva!) kohvilaua ääres.

Aime Taevere

PERH-i verekeskus

2008. a oli 18 929 doonorit, kes tegid 29 489 vereannetust, s.o kokku üle 13 000 liitri verd.

Esmaseid doonoreid:

2006. a – 3603

2008. a – 4748 (kasv 32%).

2008. aastal sai Regionaalhaiglas verekomponentide ülekandeid 4230 patsienti.

Riin Kullaste tervitab doonoreid.

Esineb Viimsi Keskkooli kammerkoor.

Esseekonkursi võitja Karl Haljasmets.

Esseekonkursi „Doonor on elupäästja“ 2008. a paremad

10. klass

1. Kristiina Keelmann – Tallinna Kristiine Gümnaasium
2. Nele Tomson – Pärnu Hansagümnaasium
3. Andrei Duzanov – Tallinna Laagna Gümnaasium

11. klass

1. Kadri Peterson – Hugo Treffneri Gümnaasium
2. Dmitri Rozgonjuk – E. Vilde nim Juuru Gümnaasium
- 3.-4. Epp Alas – Tallinna Nõmme Gümnaasium
- 3.-4. Kairi Sepp – Kuressaare Gümnaasium

12. klass

1. Karl Haljasmets – Hugo Treffneri Gümnaasium
2. Taavi Simson – Tallinna Tehnika-gümnaasium
3. Ervin Piigli – E. Vilde nim Juuru Gümnaasium

Üldjärjestus

1. Karl Haljasmets – Hugo Treffneri Gümnaasium
2. Taavi Simson – Tallinna Tehnika-gümnaasium
3. Kristiina Keelmann – Tallinna Kristiine Gümnaasium

Eriauhind

- Emotsionaalseima töö eest** – Tatjana Frolova, Narva 6. Keskkool 11. kl.

Austatud doonorid, külalised ja verekeskuse töötajad!

Tallinna Raekoja auväärseid müürid on doonoreid Vabariigi aastapäeva paiku vastu võtnud tänasega kokku juba 17 korral. Seekord siis pisut varem, sest Raekoda ootab ees uuenduskuur. See ilus traditsioon – tervitada doonoreid Raekojas – on meie püüd kas või murdosa võrra väljendada tänulikkust abisaanute nimel.

Annetuse hinda ei suuda me keegi määrata – kas oskab keegi öelda, mis maksab see, kui ema või isa pöördub tagasi oma laste juurde, kui vanematele päästetakse nende laps või see, kui meie vanaema või vanaisa, saanud jõudu-andva ülekande, suudab jälle toimekalt elada?

Võib öelda – doonoriveri on hindamatu!

Kes on need inimesed, kes hindamatu asja käest ära annavad?

Teie ei pea vastust kaugelt otsima. Te võite enda üle uhked olla, sest te olete erilised, annate ära midagi, mida teil ka endal vaja on, taludes sealjuures valu, ebamugavust ja võib-olla pisut ka hirmu ning kulutades oma väärtuslikku aega. Seda ei saa kuidagi teisiti nimetada kui kangelasteoks. See on võit enda ja ka olude üle. Meie kiirustav aeg ei soosi heategevust. Doonorid on meie igapäevased kangelased.

Tallinnas ja Harjumaal sooritati möödunud aastal see kangelastegu 22 000 korral. Meie verekeskuse varustuspiirkonna haiglates toimus üle 60 000 erineva verekomponenti ülekannet, millest lõviosa pärineb Tallinna ja selle ümbruse doonoritelt. Linnas ja maakonnas on üle 14 000 doonori, siia kutsuda saime vaid vähesed. Ja sellest on muidugi kahju. Me ei kutsunud seekord ainult neid, kes on väga palju kordi verd andnud, vaid ka neid, kes on seda teinud mõned korrad. Iga doonor on meile oluline, ehkki välja näidata jaksame seda liiga vähe.

See, et verekeskus saadab teile kutse, on väga tavaline. Meie kutsed on teie postkastis, teie mobiiltelefonis, teie arvutis, vahel ka raadios. Kui te meie kutsetele vastate, on need kiired ja asised töökohtumised ja olen kindel, et me ei jõua neil kohtumistel piisavalt oma tänu väljendada. See, et te olete vastu võtnud tänase kutse, annab meile võimaluse kas või murdosa võrra kustutada meie tänuvõlga ja öelda välja seni ütlemata kaunid sõnad. Aitäh teile!

Soovin teile jõudu ja tervist ning – et elu armastaks teid vastu nii, nagu teie kahtlemata armastate elu ja inimesi enda ümber!

Riin Kullaste